

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก สรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 491 ราย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี (ร้อยละ 32.59) มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 45.42) จบการศึกษาในระดับระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 33.20) ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 30.75) และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท (ร้อยละ 46.44)

5.1.2 ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองไทย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองไทยในระดับสูง (ร้อยละ 52.14) รองลงมาคือ มีความรู้ระดับปานกลาง (ร้อยละ 43.58) และมีความรู้ระดับต่ำ จำนวน 21 ราย (ร้อยละ 4.28)

5.1.3 ความคิดเห็นทางการเมือง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อสถานการณ์ทางการเมืองในเรื่อง ผู้แทนของประชาชนควรมาจากการเลือกตั้ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 รองลงมา คือ ความเรื่อง ประชาธิปไตยจะยั่งยืนได้ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเต็มที่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และเรื่อง ประชาชนทุกคนควรมีส่วนในการกำหนดนโยบายของรัฐบาล และการเมืองไทยมักมีปัญหาการคอร์รัปชันของนักการเมือง ซึ่งมีค่าเท่ากันในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วยกับการให้ความสำคัญและสถานการณ์ทางการเมืองของไทย โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับ 3.93

5.1.4 การมีส่วนร่วมทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมือง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการรักษาบทบาททางการเมืองในเรื่อง การไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับท้องถิ่น (อบจ. อบต. ตจ. สท. ฯลฯ) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 รองลงมาเป็นการรักษาบทบาทในเรื่อง การไปใช้สิทธิเลือกตั้งระดับชาติ (สส./ สว.) ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.52 และยังคงแสดงบทบาทเหมือนเดิมในเรื่อง การชักชวนผู้อื่นไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังคงมีบทบาทในลักษณะเหมือนเดิม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07

ผลการวิเคราะห์การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2554 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2554 ที่ผ่านมา (ร้อยละ 95.52) และที่ไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง (ร้อยละ 4.48) โดยให้เหตุผลของผู้ที่ไม่ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง คือ เบื่อการเมือง สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการเดินทาง คิดภารกิจต่างจังหวัด

นอกจากนี้ ในกรณีที่มีการเลือกตั้งมากกว่า 1 ครั้ง (เลือกตั้งใหม่ กรณีมิใช่ใบแดง ใบเหลือง หรือเลือกตั้งซ่อม ส.ส./ ส.ว.) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะไปเลือกตั้งใหม่ทุกครั้ง (ร้อยละ 74.75) รองลงมาคือ ไปบางครั้ง (ร้อยละ 22.20) และไม่ไปเลย (ร้อยละ 3.05) และในกรณีการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง สส. หรือ สว. ครั้งต่อไป พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งในครั้งต่อไปอย่างแน่นอน (ร้อยละ 75.36) รองลงมา คือ ยังไม่แน่ใจ (ร้อยละ 17.72) และไม่ไปแน่นอน (ร้อยละ 6.92) สาเหตุที่ไม่อยากมีส่วนร่วมทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้สึกเบื่อหน่ายการเมือง เพราะมีแต่ความวุ่นวายไร้เสถียรภาพ (ร้อยละ 52.55) รองลงมา คือ นักการเมืองไม่ทำตามสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน (ร้อยละ 27.09) และขาดความเชื่อมั่นต่อระบบการเมืองการปกครองในปัจจุบัน (ร้อยละ 20.37)

กรณีการตรวจสอบ ติดตาม การทำงาน ของ สส. / สว. หรือรัฐบาล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการตรวจสอบ และติดตามการทำงานของ สส. / สว. หรือของรัฐบาล (ร้อยละ 74.34) และไม่ต้องการตรวจสอบการทำงานของ สส. / สว. หรือของรัฐบาล (ร้อยละ 25.66)

5.1.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความรู้ความเข้าใจความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลท่าสายลวด

จากการวิเคราะห์ถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีเขตเทศบาลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐานการศึกษาและสรุปผลการศึกษาไว้ดังนี้

- 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพ และอาชีพมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 2) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
- 3) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 อภิปรายผล

ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในเขตเทศบาลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีประเด็นสำหรับการอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

1) ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมือง

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองระดับสูง อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี และรองลงมาอยู่ในระดับประถมศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการศึกษาไม่ได้มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองไทย และประเด็นที่น่าสนใจสำหรับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของสตรีนั้น แสดงออกมาในลักษณะของการเลือกตั้ง ซึ่งสตรีในเทศบาลท่าสายลวดส่วนมากได้รักษาสีเสื้อของตนเอง โดยการไปเลือกตั้งทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นในปี 2554 ที่ผ่านมานั้น ย่อมแสดงให้เห็นว่าสตรีในเขตเทศบาลท่าสายลวดส่วนมาก มีความรู้ความเข้าใจแนวคิดและหลักการของประชาธิปไตยเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะถึงแม้ว่าการเลือกตั้งจะมีความสำคัญตามหลักการของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งถือว่าอำนาจอันชอบธรรมทางการเมืองการปกครองจะต้องเกิดจากความยินยอมของประชาชน ประชาชนควบคุมรัฐบาล โดยการเลือกตั้งหัวหน้ารัฐบาล และเลือกตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติ หรือรัฐสภาซึ่งเป็นผู้สอดส่องดูแลการทำงานของรัฐบาลอย่างต่อเนื่องแทนประชาชน แต่การที่จะได้ผู้แทนประชาชนที่เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถและความเหมาะสมอย่างแท้จริงก็ต่อเมื่อการเลือกตั้งมีความ เป็นอิสระและบริสุทธิ์ยุติธรรม การปกครองมีความเปิดเผยและรัฐสภามีอำนาจเพียงพอในทางปฏิบัติที่จะตรวจสอบและควบคุมการทำงานของรัฐบาล

2) ความคิดเห็นทางการเมือง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อสถานการณ์ทางการเมืองในเรื่อง ผู้แทนของประชาชนควรมาจากการเลือกตั้ง ประชาธิปไตยจะยั่งยืนได้ต้องเปิด

โอกาสให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเต็มที่ อีกทั้งประชาชนทุกคนควรมีส่วนในการกำหนดนโยบายของรัฐบาล และการเมืองไทยมักมีปัญหาการคอร์รัปชันของนักการเมือง ดังเช่นสถานการณ์การเมืองดังเช่นขณะนี้ (ปี2555) กลุ่มตัวอย่างยังให้ความสนใจที่จะพยายามทำความเข้าใจว่าเกิดจากเรื่องใดเป็นสำคัญ จนได้คำตอบที่สำคัญว่า สถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่นิ่ง เพราะการมีความคิดเห็นทางการเมืองที่ต่างกันมักทำให้เกิดความขัดแย้งและความไม่สงบสุข รวมทั้งเห็นว่าสถานการณ์ทางการเมืองเช่นนี้ทำให้ไม่อยากมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาชนเบื่อหน่ายเพราะมีแต่ความวุ่นวาย ไร้เสถียรภาพ อีกทั้งนักการเมืองไม่ทำตามสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน และขาดความเชื่อมั่นต่อระบบการเมืองการปกครองในปัจจุบัน และในด้านการคิดเห็นทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลท่าสายลวด โดยรวมทำให้เห็นว่ามีทัศนคติค่อนข้างลบกับความรู้ความเข้าใจทางการเมืองของสตรีอย่างชัดเจน สตรีในเขตเทศบาลท่าสายลวดเห็นว่าระบอบประชาธิปไตยนั้นเป็นทางออกสำคัญต่อระบบการเมืองไทยในปัจจุบัน เพราะประชาธิปไตยที่ดีประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง และผู้แทนของประชาชนมาจากการเลือกตั้ง และประชาชนทุกคนควรมีส่วนในการกำหนดนโยบายของรัฐบาล

3) ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมือง

จากผลการศึกษาพบว่า ในด้านการเลือกตั้งในปี2554 ที่ผ่านมานั้น สตรีในเขตเทศบาลท่าสายลวดส่วนใหญ่มีส่วนร่วม เพราะถือว่าผู้แทนของประชาชนควรมาจากการเลือกตั้ง การเลือกตั้งเป็นสิทธิหน้าที่ของพลเมืองในประเทศ และสตรีในเขตเทศบาลท่าสายลวด เห็นว่าประชาธิปไตยจะยั่งยืนได้ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเต็มที่ และประชาชนมีสิทธิในการกำหนดนโยบายของรัฐบาล แสดงให้เห็นได้ว่าวัฒนธรรมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลท่าสายลวดเป็นแบบวัฒนธรรมทางการเมืองแบบการมีส่วนร่วม และการที่สตรีจะมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยได้อย่างแท้จริงนั้นสังคมไทย มิใช่ขึ้นอยู่กับกระบวนกรปกครอง และมีสถาบันทางการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยเท่านั้น แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดคือ การที่สตรีนำหลักการประชาธิปไตยมาใช้ในการดำรงชีวิตจนเป็นวิถีชีวิต หรือเป็นวัฒนธรรม ซึ่งเรียกว่า วัฒนธรรมทางการเมือง วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของสังคมใด ๆ เป็นผลของการรับรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับการเมืองของบุคคลที่ได้สะสมมา ซึ่งจะกลายเป็นตัวแบบที่แสดงถึงความคิดเห็น ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการเมือง และเป็นปัจจัยสำคัญที่บุคคลนั้นจะใช้ในการประเมินตัดสินใจทางการเมือง ซึ่งผลของการประเมินทางการเมืองนี้จะแสดงออกมาเป็นการกระทำทางการเมืองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การออกเสียงเลือกตั้ง การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การยอมรับ หรือ การประท้วง เป็นต้น ดังนั้น

การให้ศึกษาแก่สตรีมีส่วนสำคัญ เพื่อที่จะอบรมสตรีให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ เป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษาที่จะให้ความรู้ทางการเมืองเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง การเข้าใจการเมืองอย่างถูกต้อง เป็นการนำไปสู่การมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยพฤติกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับระบบการเมือง ในที่สุดก็จะเกิดความรู้สึกรู้สึกหรือเห็นว่าระบอบประชาธิปไตย มีความชอบธรรม มีเหตุผล และทำให้เกิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

4) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมทางการเมืองและวัฒนธรรมทางการเมือง

จากผลการศึกษา สามารถอธิบายได้ว่าปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ สถานภาพ มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็นต่อเหตุการณ์และการมีบทบาททางการเมืองเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมือง จะเห็นได้จากตาราง 7 ได้วิเคราะห์จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความสำคัญและสถานการณ์ทางการเมืองไทย พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการให้ความสำคัญและสถานการณ์ทางการเมืองของไทย

5.3 ข้อเสนอแนะ

1) ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการส่งเสริมบทบาทสตรีทางการเมือง โดยสนับสนุนให้สตรีเข้ามามีบทบาททางการเมือง การปกครองและการบริหารทุกระดับ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้านขึ้นไป เน้นการส่งเสริมความรู้และความเข้าใจเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติ เจตคติและค่านิยมของสังคมที่มีต่อบทบาทสตรีทางการเมือง รวมทั้งสนับสนุนศึกษาและฝึกอบรมเพื่อสร้างความมั่นใจและความเป็นผู้นำ ทั้งนี้สื่อมวลชนควรมีส่วนร่วมกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวแก่สตรีทางด้านการเมือง

2) คณะกรรมการพัฒนากิจกรรมและบทบาทสตรี สำนักนายกรัฐมนตรี อาจจัดตั้งหน่วยงานราชการที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริมและพัฒนาสตรี เพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาสตรีและเป็นศูนย์ข้อมูลศึกษาหาข้อมูลและวิเคราะห์วิจัยปัญหา ติดตามและประเมินผล และเป็นหน่วยประสานงานและส่งเสริมด้านการพัฒนาสตรี ให้ครอบคลุมทุกจังหวัด ทั้งในประเภทหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชน ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

3) ผู้บริหารของเทศบาลท่าสายลวด ควรนำแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตเทศบาลท่าสายลวด ที่ได้จากการวิจัยนี้มาจัดเป็นแผนหรือโครงการบรรจุในแผนพัฒนาของเทศบาลท่าสายลวด เพื่อสนับสนุนในด้านบริหารจัดการ ด้านงบประมาณในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนต่อไป

- 4) กลุ่มสตรีในชุมชน ควรนำแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมือง ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจทางการเมือง ความรู้ในเรื่องระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ไปปรับใช้ในชุมชนของตนเอง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น
- 5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้กับสตรีรวมถึงประชาชนทุกคนในชุมชน โดยการจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในด้านการเมือง
- 6) ควรมีการทำวิจัยเพื่อติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลในการนำแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ไปปฏิบัติในชุมชนในเขตเทศบาลท่าสายลวด และขยายผลไปยังองค์กรท้องถิ่นต่อไป
- 7) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตพื้นที่อื่นๆ หรือในภาพรวมของจังหวัดตากต่อไป เพื่อให้เห็นความชัดเจนในภาพรวมที่กว้างขึ้น
- 8) ควรมีการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อจะทำให้ได้เข้าใจถึงปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี